KOKMATERIĀLU KRAUTUVJU UN KRAUTNĒŠANAS NORĀDĪJUMI

Ievads

Šajā dokumentā aprakstīti norādījumi un prasības kokmateriālu krautuvju ierīkošanai mežā un kokmateriālu krautnēšanai.

Dokumentā ietvertas prasības no darba aizsardzības un labas mežsaimnieciskās prakses.

Norādījumi krautuves ierīkošanai

1. Kokmateriālus novieto krautuvēs, kas norādītas cirsmas izstrādes tehnoloģiskajā kartē.
2. Novāc bīstamos kokus 50 m rādiusā ap krautuvi.
3. Krautuves vietu sagatavo iepriekš, ja nepieciešams, izzāģē kokus un krūmus.
4. Krautuves vietas platību iekārto tā, lai nodrošinātu visa krautuvē plānotā kokmateriālu apjoma nokraušanu, ievērojot kokmateriālu kraušanas prasības un normatīvajos aktos par meža inventarizāciju noteikto maksimāli pieļaujamo krautuves platību.
5. Krautuves garuma noteikšanai var izmantot šādus parametrus:
   5.1. Krājas kopšanas cirtēs vienā metrā krautuves var novietot vidēji 3.5 m^3 kokmateriālu, bet galvenajā cirtē ap 4.5 m^3, tātad 100m garā krautuvē iespējams nokraut aptuveni 350 m^3 vai 450 m^3 kokmateriālu;
   5.2. Nepieciešamais krautuves garums var mainīties atkarībā no cirtes veida, kokmateriālu garuma, atsevišķi šķirojamo sortimentu skaita un apjoma.
6. Ja prognozējamais kokmateriālu apjoms cirsmā ir lielāks, nekā iespējams novietot krautuvē, laicīgi par minēto faktu ziņo LVM darbiniekam, kurš izsniedzis darba uzdevumu.
7. Krautuves izvieto ceļu malās, ar aprēķinu, lai kokmateriālus var iekraut kokvedēja automašīnā, kas aprīkota ar manipulatoru.

Norādījumi kokmateriālu novietošanai krautuvēs

8. Krautuvēs kokmateriālus šķiro pa atsevišķiem sortimentiem, atbilstoši norādījumiem mežizstrādes uzdevumā.
9. Lai kāpinātu darba ražīgumu, no cirsmas virziena pirmajā grēdā krauj to sortimentu, kura apjoms ir vislielākais, aiz tās krauj sortimentu ar vismazāko apjomu, bet tālāk sortimentus ar otro, trešo utt. apjomu. Sortimentu apjoma noteikšanai izmanto harvestera sagatavotās produkcijas atskaiti.
10. Kokmateriālus krauj grēdās, līdzeni uz cietas vietas.
11. Zem grēdas novieto paliktņus, izmantojot tā paša sortimenta kokmateriālus, ja iespējams. Grēdas paliktņus novieto simetriski grēdas abās pusēs, ne vairāk kā viena metra attālumā no kokmateriālu galiem.
12. Paliktņus zem grēdas nenovieto, ja kokmateriālus novieto grāvī, kura platums pārsniedz kokmateriālu garumu.
13. Kokmateriālus, kuru nominālais garums ir seši metri vai īsāks, grāvja garenvirzienā nekrauj, ja tas var radīt ūdensteces aizsprostojumu, grāvja profila bojājumus vai kokmateriālu kvalitātes mazināšanos.
14. Katra sortimenta grēdai paredz noteiktu vietu un grēdas garumu, ņemot vērā sagatavotā sortimenta apjomu cirsmā.

15. Atsevišķi šķirojamu sortimentu grēdas neapkrauj ar cita sortimenta kokmateriāliem, ja LVM darbinieks, kas devis darba uzdevumu nav noteicis rīkoties citādi.
16. Sortimentu grēdas citu no citas nodala. Atsevišķi šķirojami kokmateriāli nedrīkst sajaukties ar kokmateriāliem blakus grēdā.
17. Sortimentu grēdas izvieto tā, lai netiktu traucēta/apdraudēta kokvedēja vai cita transporta līdzekļa kustība.
18. Veidojot sortimentu grēdas, ja iespējams, izvairās balstīt kokmateriālus pret augošiem kokiem.
19. Grēdā starp kokmateriāliem nedrīkst atrasties lieli zari vai koksnes atliekas.
20. Grēdu galus nostiprina pret velšanos vai krauj tā, lai kokmateriāli neveļas un grēdas gala leņķis nepārsniedz 35 grādus.
21. Sortimentu grēdas augstums nepārsniedz 25% no grēdas garuma un nav lielāks par grēdā sakrauto kokmateriālu garuma reizinājumu ar 1.5, ja grēdu gali nav nostiprināti pret velšanos. Piemēram, ja sortimenta garums ir 3 metri, grēdas garums 20 metri, tad grēdas augstums nevar pārsniegt 4.5 metrus, neskatoties uz to, ka 25% no grēdas garuma ir 5 metri.
22. Sortimentu grēdas augstumu mēra grēdas augstākajā vietā, no grēdas augšējā punkta līdz grēdas apakšējam punktam, neskaitot paliktņus.
23. Ja grēdas augstums pārsniedz pieļaujamo, un nav iespējas veidot citas grēdas, tad darbus pārtrauc, un par minēto faktu ziņo LVM darbiniekam, kurš izsniedzis darba uzdevumu.
24. Ar rokām krautas grēdas augstums nepārsniedz 1.8 metrus.
25. Grēdas veido pēc iespējas līdzenas, lai vienāda garuma atsevišķi kokmateriālu gali nav izvirzīti no grēdas vairāk par 0,5 metriem uz auto ceļa pusi.
26. Ja iespējams, kokmateriālus grēdās nenovieto zemāk par 2.5 metriem no ceļa līmeņa.
27. Kokvedēja vai meža mašīnas vadītājs ievēro piesardzību un drošu attālumu, tuvojoties kokmateriālu krautuves vietai, ja pastāv varbūtība, ka sakrautie kokmateriāli var nogāzties.